

Op 4 mei 2019 vindt in Leiden het herdenkingsprogramma Open Joodse Huizen — Huizen van Verzet plaats.

Vertellers, bezoekers en bewoners delen verhalen in huizen waar mensen woonden en werkten. Luister naar levensverhalen over joodse plaatsgenoten voor, tijdens en vlak na de Tweede Wereldoorlog. Ook verzetsverhalen komen aan bod. Iedereen is welkom om mee te praten en samen te herdenken.

Praktische informatie

Het programma is gratis toegankelijk en de bijeenkomsten duren maximaal een uur. Houd rekening met een beperkt aantal plaatsen in de meeste huizen. Je kunt geen plaatsen reserveren. Kom daarom ruim op tijd.

Op 4 mei vindt er bij Erfgoed Leiden en Omstreken ook de workshop 'Oorlogsverhalen zoeken in het archief' plaats. Voor meer informatie en inschrijving zie: www.erfgoedleiden.nl

In heel Nederland

In 2019 doen 22 plaatsen mee: Amsterdam, Assen, Bergen op Zoom, Den Haag, Deventer, Emmen, Gouda, Groningen, Haarlem, Hoorn, Leeuwarden, Leiden, Oss, Schoonhoven, Steenwijk, Utrecht, Valkenburg, Wageningen, Westerwolde, Winschoten, Winterswijk en Zaanstad.

Mogelijk gemaakt door

De tweede editie van Open Joodse Huizen — Huizen van Verzet in Leiden wordt georganiseerd door de lokale werkgroep met ondersteuning van het Joods Cultureel Kwartier (www.jck.nl) in Amsterdam.

De herdenkingsbijeenkomsten zijn mogelijk dankzij de inzet van talloze vrijwilligers en de steun van donateurs en fondsen. Met veel dank aan alle betrokkenen. Meedoen, meedenken of mee organiseren? Mail naar openjoodsehuizen@jck.nl.

 grote locaties

openjoodsehuizen.nl
joodsmonument.nl

 facebook.com/openjoodsehuizen

 twitter.com/openjoodseHZ

 instagram.com/openjoodsehuizen

#openjoodsehuizen

Leiden

Open Joodse Huizen

Vergeet hen niet

4 mei
2019

van Verzet

1 **Pieterskerkhof 4A**
Old School
10.00 uur tot 17.00 uur
Hier kunt u de hele dag terecht voor flyers en informatie over het programma.

11.00 uur
De grootouders van Wilma Menko, Manus Turksma en Judith Sealtiel hadden voor de oorlog een groot-handel in kleermakersfurnituren aan de Haarlemmerstraat 171. Wilma's oom Nico en tante Dorma zijn na hun oproep in 1942 op transport gegaan en in Auschwitz vermoord. De grootmoeder en moeder van Wilma doken onder. Wilma vertelt over hun avonturen tot aan de bevrijding.

15.00 uur
Op het adres Oude Singel 146 verborgen arts Antje Holthuis en haar vriendin Mien van der Lubbe verschillende onderduikers. Er werd in ieder geval één kind in de onderduik geboren: de moeder van rabbijn Clary Rooda. Clary spreekt in de Old School met de zoon van Antje, Salomon Kroonenberg.

16.00 tot 17.00 uur
Afsluitende bijeenkomst voor bewoners, sprekers en bezoekers en gelegenheid tot napraten.

2 **Haarlemmerstraat 233**
11.00 en 13.00 uur
Harjo van Amerongen (1947) herdenkt zijn ouders, grootouders en tantes in zijn ouderlijk huis. In het naoorlogse Leiden groeide Harjo op in een familie met diepgeworteld oorlogsleed. Zijn grootouders, het juweliersechtpaar Hertog Joel en Veronika van Amerongen, keerden niet terug uit Sobibor. Zijn ouders en tantes overleefden de oorlog, maar zween grotendeels over hun onderduik- of kamp-verleden. Stukje bij beetje ontrafelde Harjo zijn familiegeschiedenis. Op Haarlemmerstraat 233 is ook gelegenheid om een kopje koffie te drinken.

3 **Breestraat 58**
12.00 en 14.00 uur
In 1942 verhuisden de grootouders van Jan Jonk van de Garenmarkt naar een klein pand naast de Stads-gehoorzaal op de Breestraat. Hier waren zij niet alleen als filiaalhouder van een lederververij werkzaam, maar verlieden ook aan negen volwassen onderduikers onderdak. Een grote groep mensen heeft van deze operatie geweten en velen hebben hulp geboden. Dankzij die hulp overleefden alle onderduikers de oorlog. Jan vertelt dit verhaal aan de hand van de memoires van zijn grootmoeder, Suze Jonk-van Loef.

4 **Lorentzkade 16A**
Pastorie Sint-Petruskerk
12.00 uur
In de Sint-Petruskerk bevindt zich een plaquette die herinnert aan Elvira Sanders-Platz. Zij woonde dichtbij de parochie, op Lorentzkade 8. Ondanks haar huwelijk met een katholieke man en haar bekering tot het katholicisme werd ze in augustus 1942 opgepakt en naar Auschwitz getransporteerd, waar ze is vermoord. Nitha van Oosten-Neuwahl haalt herinneringen aan haar grootmoeder op in de parochie van de kerk.
16.00 uur
Arthur van Kleeff herdenkt zijn familie die tijdens de oorlog op Lorentzkade 4 woonde. Na zijn vlucht uit

Berlijn in 1938 beheert Meijer van Kleeff de bioscoop Lido. Zijn neef Nathan Kornalijslijper zit ondergedoken bij Meijer's buurman Johannes Witte op Lorentzkade 1. Beiden worden op 16 augustus 1943 verraden. Kort daarna wordt ook Meijer zelf opgepakt. Meijer en Nathan komen om in Auschwitz. Meijer's niet-joodse vrouw en kinderen overleven de oorlog.

5 **Zoeterwoudsesingel 8**
13.00 uur
Hier woont Mettie Lahr-Kleinkramer Aribo (1941). Mettie en haar zus Rosy overleefden samen met een neefje dankzij hun oom Iskar Aribo en zijn vrouw Tine de oorlog. Zij hebben op diverse onderduikadressen doorgebracht. Na de oorlog zijn Mettie en Rosy bij hun oom en tante gebleven. Mettie wordt geïnterviewd door geschiedenisstudent Friso van Nimwegen.

6 **Bilderdijkstraat 1**
13.00 uur
Op dit adres heeft de latere rector magnificus van de Universiteit Leiden Dolf Cohen gewoon voordat hij naar Haarlem vertrok om onder te duiken. Hans Blom, historicus en goede vriend van de familie Cohen, vertelt over deze bijzondere man.

7 **Boisotkade 2A**
Erfgoed Leiden en Omstreken
11.00 uur
Leonard Kasteleyn, auteur van het boek *Vervolg en bescherming. Joden in Leiden 1933-1945* vertelt over zijn zoektocht naar verhalen voor het boek en de gelijknamige tentoonstelling in de Lakenhal in 2003.
14.00 uur
Kathleen Brandt vertelt over haar zoektocht in de archieven naar het verhaal van de joodse verzetsstrijder George Maduro. Door middel van verschillende anekdotes vertelt zij wat haar zoektocht in de verschillende archieven dreef.

8 **Pieterskerkgracht 28**
Coffeeshop Leidseplein
14.00 en 15.00 uur
Dit is de voormalige groentewinkel met woonhuis van Gerrit en Anna Kromhout-de Mooij. Het gezin zat in het verzet met moeder Anna als spil. Op de tussenverdieping zaten joden ondergedoken. Heleen Kromhout, kleindochter van Anna en Gerrit, vertelt samen met andere familieleden over de verzetsdaden van haar grootouders en de doorwerking daarvan in de familie.

9 **Stille Rijn 11**
Restaurant Logica
16.00 uur
Dit was het studentenhuis van George Maduro, een joodse verzetsstrijder, die oorspronkelijk uit Curaçao kwam. De auteur van zijn biografie, Kathleen Brandt, vertelt hier over Maduro's leven in Leiden voor en tijdens de oorlog. Zij legt ook uit hoe wij hem vandaag de dag herinneren.

